

Od římského císařství do středověku

Co důležitého se událo za vlády římských císařů

Ve starém Římě se od smrti Julia Césara již nepodařilo obnovit republiku v původní podobě. Úřady dále existovaly, senát zasedal, sněm volil, avšak skutečná moc se stále více hromadila v rukou jedné osoby – císaře. Ten byl do konce svého života zvolen do nejdůležitějších funkcí, ovládal armádu a spravoval všechny provincie. K zásluhám některých římských císařů lze také přičíst, že po sobě zanechali mnoho významných památek. Třeba tehdejší největší stavbu Koloseum.

Co nám odkázal starověký Řím

Římané překypovali stejnou tvořivostí jako Řekové. Považovali je za své vzory (bez Římanů a jejich vzorů by se neobešla evropská literatura, divadlo, výtvarné umění, filozofie a školství či stavitelství). Kromě Kolosea (a mnoha podobných arén) stavěli chrámy zdobené sochami, sloupy, oblouky a kupolemi, rozlehlá náměstí lemovaná

nádhernými budovami, lázně s různými druhy koupelí, vodovody vedené z hor přes akvadukty, mosty apod.

Římská armáda budovala dlážděné cesty, aby se pěší bojovníci a zásoby na vozech mohli pohybovat po celé říši (ty spojovaly všechny její části s Římem a dodnes se některé používají). Tehdejší armáda byla vzorem své připravenosti (vojáci byli dobře trénovaní a vyzbrojení, např. katapulty, beranidla, pojezdny věže).

Avšak Římané neprosluli jen stavitelstvím a armádou. Přenechali nám také písmo – latina. Z latiny se vyvinula řada jazyků a slov (v češtině máme slova, např. literatura, video, plus a minus a jména Lucie, Martin, Marek, Roman – ta jsou původně také latinská).

Dobře si mezi římskými císaři **vedl** první Césarův nástupce **Augustus** (česky Vznešený), který vládl **od roku 31 př. n. l. do roku 14 n. l.** (tedy na přelomu letopočtu). **Období** jeho vlády bylo nazváno obdobím **římského míru**, protože vedl jenom obranné války a podporoval stavební činnost (změnil Řím z města cihlového na mramorové), umění a život lidí v provinciích. Za Augusta **začala být bezzemkům či některým otrokům přidělována** do pronájmu zemědělská **půda**.

Mezi **následovníky** císaře **Augusta** se našly některé osobnosti. Například **Kaligula** – ten se choval tak krutě, až musel být zabit svojí

osobní stráží. Nebo **Nero** – ten se nechvalně proslavil vraždami nejen svých nepřátel, ale i vlastní matky a manželky (je mu připisováno i založení velkého požáru Říma). Naštěstí žili i schopní císařové – **Klaudius**. Ten vedl říši k dobrému hospodářství a připojil k ní další provincie.

Augustus, Kaligula, Nero a Klaudius vládli v **1. století n. l.**, kdy se **objevilo** nové náboženství – **křesťanství**.

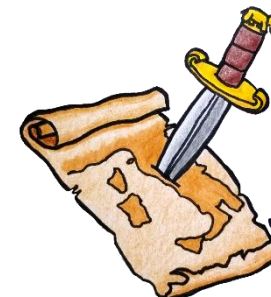
Nové náboženství v Římě

Římané věřili v mnoho bohů, které vytvářeli podle svých potřeb. Bohy měla jednotlivá města, provincie, bohy se stávali i panovníci. V 1. století n. l. však došlo k důležité události. V římské provincii Judea (nacházející se na území dnešní Palestiny a Izraele) vzniklo nové náboženství – křesťanství (založené na víře v jednoho boha a v jeho syna Ježíše Krista). Křesťané pak dorazili i do samotného Říma. Byli však postaveni mimo zákon, pronásledováni, zažívali upalování a předhazování lvům. Křesťanství povolil až císař Konstantin ve 4. století n. l.

Ve 2. století n. l. se dostal Řím na svůj vrchol (samotné město mělo asi milion obyvatel a bylo jedním z největších a nejbohatších na světě). Kromě Středomoří ovládal např. část dnešní Velké Británie,

území Francie, na východě Mezopotámii – římscí vojáci pronikli i k nám (v období našeho pravěku). Tak obrovská říše se ale musela bránit. Proto **nechali** někteří císaři (hlavně **Traján a Hadrián**) **budovat opevněnou hranici** sestavenou z malých pevností, vojenských táborů, hradeb a příkopů. Ani opevněná hranice však **nezabránila útokům** tzv. **barbarů** – zvláště Germánů.

Od 3. století n. l. se útoky Germánů stupňovaly. Stav Říma zhoršoval také úpadek řemesel a zemědělství. Proto zasáhl císař **Dioklecian**. **Vystupoval jako neomezený pán** rozhodující o veškerém životě v říši (úřady pocházející z dob republiky přestaly existovat, senát nezasedal, sněm nevolil). Stanovil ceny zboží a mzdy, nechal razit zlaté a stříbrné mince, na opuštěná pole a do armády přivedl barbary. **Od konce 4. století n. l.** probíhalo stěhování národů. To způsobilo ještě **větší přesuny barbarů** a jejich násilné pronikání přes hranice Římské říše. Ta nakonec musela být **rozdělena na západořímskou a východořímskou část**. Východořímská část pokračovala ještě tisíc let jako říše byzantská. **Západořímská říše tak úspěšná nebyla**. Ovládli ji Germáni. Rok 476 n. l., kdy se tak stalo, je považován nejen za **konec slavného starého Říma**, ale i **konec starověku a počátek středověku**.

Napiš si do sešitu tento text:

Od římského císařství do středověku

- po smrti Césara se nepodařilo obnovit republiku
- moc v rukou jedné osoby – císaře
- stavitelství – Koloseum, sochy, oblouky a kupole, lázně, akvadukty, mosty, cesty

Římští císaři

- Augustus – od roku 31 př. n. l. do roku 14 n. l.
 - Období římského míru – pouze obranné války, pronájem půdy bezzemkům a otrokům, podpora umění
- Kaligula – krutý vládce
- Nero – vládce, který zabil své nepřátele i rodinu
- Klaudius – vedl říši k dobrému hospodářství

Křesťanství

- Nové náboženství v 1. století n. l.
- Bylo zakázáno – příznivci byli zabiti
- Křesťanství v Římě povoleno až za císaře Konstantina

Co se dělo s Římem dále

- 2. století n. l.
 - Řím se dostal na svůj vrchol, ale musel být chráněn
 - stavba opevněných hranic – císaři Traján a Hadrián
 - útoky tzv. barbarů
- 3. století
 - Císař Dioklecián – stanovil ceny zboží, dal razit mince
- 4. století
 - Od konce 4. století proběhlo stěhování národů
 - Rozdělení říše na: Západořímskou a Východořímskou říši
 - Západořímská říše zanikla (ovládli ji Germáni)
- Rok 476 n. l. – konec starého Říma, konec starověku a počátek středověku

Napiš si otázky a odpověz na ně do sešitu

Jaká významná stavba v Římě byla postavena?

Uveď 2 kruté římské vládce?

Které nové náboženství bylo zakázáno?

Co se stavělo ve 2. století a proč?

Kdo dal ve 3. století razit mince?

Na jaké části se římské císařství rozdělilo na konci 4. století?

Co se stalo roku 476 n. l.?

